

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**TELEKOMÜNİKASYON OPERASYON VE İŞLETİM SORUMLUSU
SEVİYE 5**

REFERANS KODU / 18UMS0660-5

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ 15/03/2018 - 30361 (Mükerrer)

Meslek:	TELEKOMÜNİKASYON OPERASYON VE İŞLETİM SORUMLUSU
Seviye:	5¹
Referans Kodu:	18UMS0660-5
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İstanbul Ticaret Odası(İTO)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	17/01/2018 Tarih ve 2018/12 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	15/03/2018 - 30361 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye beş (5) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

AP (Access Point): Kablolu ve kablosuz erişim noktasını,

ATIK: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan herhangi bir maddeyi,

ÇEKİRDEK ŞEBEKE (Core Network): Bir telekomünikasyon şebekesinin merkezi birimini,

EDGE: Ağ topolojilerinin kenar segmentini,

GSM (Global System for Mobile Communication): Küresel mobil haberleşme sistemini,

HİZMET SEVİYE YÖNETİMİ (Customer Quality of Service and Service Level Agreement - QoS/SLA): Hizmetin, hizmet kalitesi ve hizmet seviye taahhütnamesi/anlaşmasına uygun olarak yerine getirilmesini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KONFIGÜRASYON DATASI: Kurulacak sistemin parametre bilgilerini (frekans, bant genişliği, çıkış gücü ve benzeri),

LOKASYON: Yapı veya alanı,

MMS: Multimedya mesajı,

OLA (Operational Level Agreement): Operasyonel seviye taahhütnamesini,

RADYOLİNK: İstasyonlar arasında kablo bağlantısı olmaksızın, yüksek frekanslı radyo dalgaları ile bağlantı sağlamaya yarayan sistemi,

RAMAK KALA OLAY: İş yerinde meydana gelen, çalışan, iş yeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

SATURASYON: Sistem veya servisin kapasitesinin tümünün kullanılması ve taşma riskinin oluşması durumunu,

SERVİS NOKTASI: İki yönlü bir mobil ağ sisteminde yayın yapan birimi,

SLA (Service Level Agreement): Hizmet seviye taahhütnamesini,

SMS (Short Message Service): Kısa mesaj hizmetini,

ŞEBEKE: Haberleşme ağını,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek, zarar veya hasar verme potansiyelini,

TRANSMİSYON: Şebekedeki servis noktaları arasındaki iletimi sağlayan sistemi (fiberoptik, radyolink, uydu ve benzeri)

ifade eder.

1. GİRİŞ

Telekomünikasyon Operasyon ve İşletim Sorumlusu (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Telekomünikasyon Operasyon ve İşletim Sorumlusu (Seviye 5), İSG, çevre koruma ve kalite gerekliliklerini uygulayarak ve sorumlu olduğu ekipte uygulanmasını sağlayarak, ekibinin sorumluluğundaki şebeke operasyon ve işletim uygulamalarının iş organizasyonunu yapan, şebeke işletim sistemlerinin iş süreçlerinin ve servis yönetimi uygulamalarının yürütülmesini sağlayan ve mesleki gelişim çalışmalarına katılan kişidir.

Telekomünikasyon Operasyon ve İşletim Sorumlusu (Seviye 5) telekomünikasyon şebeke işletim süreçleri ile servis yönetimi hizmetlerini, hizmetin sürekliliğini sağlayarak, hizmet seviyesi (kapasite ve performans) çerçevesinde, alanda sorumlu olduğu ekibin sevk ve idaresini karar ve prosedürlere göre yaparak, süreçlerin yürütülmesinde teknik inisiyatif alır.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 3522 (Telekomünikasyon mühendisliği teknisyenleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler

406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

15/6/2006 tarihli ve 26199 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği

Ayrıca, meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Telekomünikasyon Operasyon ve İşletim Sorumlusu (Seviye 5)'in çalışma ortamı, hem işletmelerin büro ortamları hem de şebeke sahalarıdır. İş süreçlerinde, esnek süreli ve/veya vardiyalı çalışmalar yürütülür.

İş süreçlerinde hem masa başında oturarak hem de şebeke servis sahalarında hareket halinde ayakta çalışır. Bu sahalarda yüksekte, stres altında çalışma gibi risklerden etkilenme olasılıkları söz konusudur. Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Bu risklerin tamamen bertaraf edilmesi ve önlenmesi için işveren tarafından gerekli önlemler alınır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda toplu koruma önlemlerine uygun olarak çalışır, eğer toplu koruma önlemleri uygulanamıyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer gereklilikler bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1.Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma ve kalite gerekliliklerini uygulamak (devamı var)	A.1	İSG talimatlarını uygulamak	A.1.1	Operasyon ve işletim çalışmalarının yapılacağı ortamın koşul ve özelliklerine uygun şekilde, olası tehlikeler, riskler ve ilgili önlemleri, ekip elemanlarının bildirimlerini de alarak belirler.
				A.1.2	Gözlemediği ya da ekipten bildirilen tehlike, risk ve ramak kala olaylarını yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililerine bildirimde bulunur.
				A.1.3	Operasyon ve işletim çalışmalarının yapılacağı ortamın koşul ve özelliklerine uygun şekilde, olası tehlikeler, riskler ve ilgili önlemlerin ekipte uygulanmasını sağlar.
				A.1.4	Çalışma ortamında işe ve risklere uygun KKD'leri talimatlarına uygun olarak kullanır.
				A.1.5	Yüksekte çalışmalarda, talimata uygun önlemleri uygular.
				A.1.6	Kapalı alan/menhol çalışmalarında, talimata uygun önlemleri uygular.
				A.1.7	İş süreçlerinde makine, araç, gereç ve cihazların güvenlik kurallarına ve talimatlara uygun şekilde kullanır.
				A.1.8	Saha çalışmalarında, koşullara göre bedensel sağlığı korumaya yönelik önlemleri alır.
				A.1.9	Saha ekibi elemanlarının sağlık durumlarını izler.
				A.1.10	Saha çalışmalarında İSG önlemlerinin uygunluğunu denetler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma ve kalite gerekliliklerini uygulamak	A.2	Acil durum talimatlarını uygulamak	A.2.1	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri uygular.
				A.2.2	İş yerinde ve sahada sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.
		A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Operasyon ve işletim süreçlerinde ve saha çalışmalarında, çevre koruma ile ilgili tehlike ve riskleri takip eder.
				A.3.2	İşletmenin çevre ve atık kontrolü prosedürlerini, sahada ve iş süreçlerinde uygular.
		A.4	Kalite gerekliliklerini uygulamak	A.4.1	İş planlamasının performans hedeflerine uygunluğunu sağlar.
				A.4.2	Ekibinde performans hedeflerine ulaşılmasına yönelik analiz ve değerlendirmeleri yapar.
				A.4.3	Analiz ve değerlendirme sonuçlarına göre iyileştirici geliştirici aksiyonları ekibine ileterek uygulanma durumunu kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	İş programını yürütmek	B.1.1	Operasyon ve işletim iş programına göre, periyodik ve verilen görevlere ilişkin ekibin zamanlama ve organizasyonel planlamasını yaparak iş emirlerini oluşturur.
				B.1.2	Çalışmaların akışını program, planlamalar ve performans hedeflerine göre takip eder.
				B.1.3	Çalışmaların akışına ve sonuçlarına göre, gerektiğinde planlamalarda aksaklıkları düzeltici revizyonlar yapar.
				B.1.4	Planlamalar ve çalışmaların akışına göre programa uygun olmayan durumları amire bildirir.
		B.2	İş süreçlerinde kullanılan malzeme, ekipman ve materyalin kullanıma hazır bulundurulmasını sağlamak	B.2.1	Ekibin operasyon ve işletim çalışmaları kapsamında ortaya çıkan malzeme, araç-gereç ve materyal (ölçüm cihazları, ve benzeri) ihtiyaçlarını tespit ederek prosedürlerine uygun şekilde, teknik şartlarına dair bilgilerle birlikte amire ve/veya ilgili birime iletir.
				B.2.2	Ekipte kullanılan ekipmanın, araç ve gerecin periyodik bakım ve onarım işlemlerini takip ve kontrol eder.
		B.3	Ekibini yönlendirmek	B.3.1	İş programı, planlamalar ve performans hedeflerine ile elemanların yetkinliklerine göre ekipte elemanlar arası iş bölümü yapar.
				B.3.2	İş hacmine ve eleman sayısına göre ekipte zaman yönetimi uygular.
				B.3.3	Ekibin ve ekip elemanlarının performansını işletme prosedürlerine uygun olarak değerlendirir.
				B.3.4	Ekip içinde olumlu iletişim ve motivasyonu geliştirici çalışmalar yapar.
		B.4	İş süreçlerinin kayıt ve raporlama işlemlerini yürütmek	B.4.1	Ekibin iş süreçlerinin kayıtlarının tutulması, raporlama ve kayıtların muhafazasına yönelik işlemleri prosedürlerine uygun olarak yürütür.
				B.4.2	Ekibin iş süreçlerinin raporlarını teknik formatlarına ve prosedürlerine göre hazırlayarak ilgili taraflara iletir.
		B.5	Şebeke operasyonlarında acil durum/ kriz yönetimi uygulamak	B.5.1	Şebeke operasyonları ile ilgili acil durum eylem planına göre, coğrafi yedek sistemleri ilgili acil durum ekipleri ile eşgüdümlü olarak devreye alır/alınmasını sağlar.
				B.5.2	Şebeke operasyonları ile ilgili acil durumlarda sisteme ilişkin uygulamalar için, ekibin haberleşme ve uygulamalarını koordine eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Şebeke işletim sistemi iş süreçlerini uygulamak (devamı var)	C.1	Sistemleri izlemek	C.1.1	Uyarıları (alert) ve oluşan olayları (event) izleme sistemini kullanarak izler.
				C.1.2	İzleme sistemine düşen bilgilendirici mesajları (information) takip eder.
				C.1.3	Analizler için kaynak verileri toplar.
				C.1.4	İzleme sisteminde oluşan uyarılar, olaylar ve mesajların işletme süreçlerine uygunluğunu kontrol eder.
		C.2	Olay yönetimi uygulamak	C.2.1	Servis yapılandırması ve etkinleştirmelerini yapar/yapılmasını sağlar.
				C.2.2	Kaynak sorun yönetimi işlemlerinin uygulanmasına, amirin yönlendirmesine göre katkı sağlar.
		C.3	Problem yönetimi uygulamak	C.3.1	İşletme sırasında oluşan problemleri veya kaynağı belli olamayan ve/veya tekrarlama riski olan olayları problem yönetimi süreçlerine uygun olarak kayıt altına alır.
				C.3.2	İşletme sırasında oluşan problemleri veya kök nedeni belli olamayan ve/veya tekrarlama riski olan olayları, problem yönetimi süreçlerine uygun olarak analizini yapar.
				C.3.3	İşletme sırasında oluşan problemleri veya kök nedeni belli olamayan ve/veya tekrarlama riski olan olayları, problem yönetimi süreçlerine uygun olarak çözümler/çözümünü sağlar.
				C.3.4	İşletme sırasında oluşan problemleri veya kök nedeni belli olamayan ve/veya tekrarlama riski olan olayları çözemediği durumlarda, problem yönetimi süreçlerine uygun olarak gerekli birimlere rapor eder.
		C.4	İşletim değişiminde teknik uygulamaları yürütmek	C.4.1	Ürün ve servisleri sisteme alma ve sistemden kaldırma işlemlerini yapar.
				C.4.2	Planlı çalışma sonrası gerekli testleri ve performans kontrollerini yapar.
				C.4.3	Meydana gelen değişiklikleri prosedürüne göre yöneterek ilgililerine bilgilendirme yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Şebeke işletim sistemi iş süreçlerini uygulamak (devamı var)	C.5	Envanter yönetimi uygulamak	C.5.1	Sistemler ve servisler arasındaki fiziksel ve mantıksal ilişkileri tanımlar.
				C.5.2	Envanter sistemleriyle şebeke envanteri arasındaki eş güdümü yürütür.
		C.6	Konfigürasyon yönetimi uygulamak	C.6.1	Transmisyon sistemlerinin konfigürasyonlarını yapar.
				C.6.2	Ses sistemlerindeki adresleme bilgilerini tanımlar.
				C.6.3	Erişim (access) ve EDGE network cihazlarının konfigürasyonunu yapar.
				C.6.4	Core network sistemlerinin konfigürasyonunu yapar.
				C.6.5	Mobil Ekipmanların konfigürasyonunu yapar.
				C.6.6	Katma değerli hizmeti, numara taşıma hizmeti veren cihazların konfigürasyonunu yapar.
				C.6.7	Senkronizasyon sağlayan cihazların konfigürasyonunu yapar.
				C.6.8	Bilgi güvenliği sağlayan cihazların konfigürasyonunu yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Şebeke işletim sistemi iş süreçlerini uygulamak	C.7	Sayısal (dijital) arşivleme ve güncelleme işlemlerini uygulamak	C.7.1	Sistemdeki servis yazılımı versiyon yönetimi işlemlerini uygular.
				C.7.2	Sistemdeki servis yazılımı yama (patch) yönetimi işlemlerini uygular.
				C.7.3	İş süreçleri sonunda oluşan kaynak materyalleri (rapor, form ve benzeri) sonraki düzeylerde teknik aktarım amacıyla işletme kural ve yöntemlerine uygun olarak arşivlemesini yapar.
				C.7.4	Sayısal (dijital) arşivin güvenlik ve koruma önlemlerini işletme kural ve yöntemlerine göre uygular.
		C.8	İletişim (bilgi ve donanım) güvenliğini sağlamak	C.8.1	Operasyon/işletim amacına ve müşteriye göre, bilgi güvenliği kurallarının, yasal hükümlere ve işletme prosedürlerine uygun şekilde uygular/uygulanmasını sağlar.
				C.8.2	Şebeke ve terminaller kapsamında, içeriden ve/veya dışarıdan yapılan saldırılara karşı güvenliğinin sağlanmasına yönelik önlemleri, teknik talimatlarına göre uygular.
		C.9	Sistemlerin yedeklemesini yapmak	C.9.1	Belirlenen otomatik yedekleme ve yedekleme denetim döngülerini çalışır durumda tutulmasına yönelik teknik işlemleri uygular/uygulanmasını sağlar.
				C.9.2	Yedekleme mekanizmalarının çalışma durumlarını takip eder.
				C.9.3	Yönergelere bağlı koşullarda, kritik sistem işlemleri öncesinde, elle standart dışı yedekleme yapar.
				C.9.4	Yedekleme döngülerinin başarılı şekilde çalışıp çalışmadığına dair takip ve kontrolleri yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Servis yönetimi uygulamalarını yürütmek (devamı var)	D.1	Hizmet seviyesi (kapasite ve performans) yönetimi uygulamak	D.1.1	Kapasite ve hizmet düzeylerini izleme ve kataloglama uygulamalarını yapar.
				D.1.2	BT(IT) teknolojileri ile sunulan hizmet arasındaki entegrasyon uyumsuzluklarını belirler.
				D.1.3	Kapasite ve hizmet performansı (SLA, OLA ve benzeri) takibini yapar.
				D.1.4	Servislerin hizmet seviyesinin belirlenmiş eşik değerlerinde olmasına yönelik işlemleri yapar/yapılmasını sağlar.
				D.1.5	Sistemlerin çalışma performansının belirlenmiş eşik değerlerinde olmasına yönelik işlemleri yapar/yapılmasını sağlar.
				D.1.6	Sistemler üzerinde rutin testleri yapar.
		D.2	Erişebilirlik yönetimi uygulamak	D.2.1	Sistemlere erişim ve kullanıcı yetkilendirmesini yapar.
				D.2.2	Sahadaki sistemlerin, şebeke yönetim sistemine erişimini sağlar.
		D.3	Trafik yönetimi uygulamak	D.3.1	Transmisyon/data şebekelerinde saturasyon kontrolü yaparak gerekli durumlarda kapasite ayarlaması ve/veya trafik yönlendirmesi yapar.
				D.3.2	Ses trafiğini izleyerek taşmalara karşı önlem alır.
				D.3.3	SMS/MMS trafiğini izler.
				D.3.4	İlave kapasite ihtiyaçlarını raporlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Servis yönetimi uygulamalarını yürütmek	D.4	Hizmet sürekliliği yönetimi uygulamak	D.4.1	Çevresel koşulların şebeke sistemleri donanımlarına olan etkilerini inceler.
				D.4.2	Altyapının uygunluğuna dair teknik kontrolleri yapar/yapılmasını sağlar.
				D.4.3	İhtiyaca uygun tahsis ve gerekli konfigürasyonları yapar.
				D.4.4	Altyapının yetersiz kaldığı durumlar için prosedürüne göre bildirimde bulunur.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Mesleki gelişim çalışmalarına katılmak	E.1	Kişisel mesleki gelişimini sağlamak	E.1.1	Sektörel gelişmeleri ve gelişim sağlayan aktiviteleri takip ederek mesleki bilgisini günceller.
				E.1.2	Kariyer hedeflerine yönelik eğitimler, çalışmalar ve faaliyetlere katılarak mesleki gelişimini sağlar.
		E.2	Ekibin mesleki gelişimini desteklemek	E.2.1	Alanı ile ilgili konularda, iş süreçlerinde tespit ettiği ihtiyaçlara göre iş başı eğitimlerinin içerik ve programlarının oluşturulmasında öneriler verir.
				E.2.2	Eğitim ve yetiştirme faaliyetlerini amaç ve programlarına göre gerçekleştirir.
				E.2.3	Bilgi ve deneyimlerini paylaşarak yeni elemanların yetişmelerine destek verir.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Alarm takip yazılımları
2. Alet takımı/çantası (anahtar setleri, tornavida setleri, alyen setleri, çeşitli penseler ve benzeri)
3. Çeşitli merdivenler
4. Dürbün
5. GPS cihazı
6. Harita programları
7. IT araçları (Bilgisayar ve donanımları, projeksiyon ve benzeri)
8. İletişim sistem ve cihazları (telekonferans donanımları, telefon ve benzeri)
9. KKD (işe uygun emniyet kemeri, baret, eldiven, iş güvenliği ayakkabısı, koruyucu gözlük ve benzeri)
10. Mesleki analiz yazılım programları
11. Ofis donanımları ve programları
12. Operasyon süreçlerine dair yazılım programları
13. PDA cihazları, tablet
14. Pusula
15. Şebeke cihazlarında işletim yönetim uygulama yazılımları
16. Test ve ölçüm cihazları (avometre, trafik üretici, site master, OTDR, fiber ek cihazı, ethernet tester, test telefonları, DSL ve benzeri)

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil/kriz durumlarını yönetme bilgisi ve becerisi
2. Analiz yapma becerisi
3. Bilgisayar ve ofis programları uygulamaları bilgi ve becerisi
4. Çok boyutlu düşünme becerisi
5. Dikkat ve konsantrasyon becerisi
6. El - göz koordinasyonunu sağlayabilme becerisi
7. Elektrik/elektronik bilgisi
8. İdari ve teknik koordinasyon becerileri
9. İş planlama bilgi ve becerisi
10. Kişisel koruyucu donanım kullanım bilgi ve becerisi
11. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
12. Mesleki çevre koruma bilgi ve becerisi
13. Mesleki düzeyde operasyon süreçleri planlama bilgi ve becerisi
14. Mesleki ekipman, cihaz, araç-gereç bilgisi
15. Mesleki İSG bilgi ve becerisi
16. Mesleki maliyetlendirme ve bütçe uygulamaları bilgi ve becerisi
17. Mesleki ölçme, test ve kontrol bilgi ve becerisi
18. Mesleki terminoloji bilgisi
19. Mesleki uzmanlık seviyesinde şebeke yapı ve işletim bilgi ve becerisi
20. Mesleki yazılım ve işletim sistemlerini kullanma bilgi ve becerisi
21. Sorun çözme ve çatışma yönetimi becerisi

22. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
23. Statik bilgisi
24. Sunum ve raporlama becerisi
25. Süreç yönetimi becerisi
26. Şekil-uzay algısı becerisi
27. Telekomünikasyon teknolojileri bilgisi
28. Temel harita okuma bilgi ve becerisi
29. Veri okuma, yorumlama ve işleme uygulamaları bilgi ve becerisi
30. Yönetimsel temsil becerileri

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Amirlerine doğru ve zamanında bilgi aktarmak
3. Araç, gereç ve ekipmanların güvenlik ve teknik koşullarına uygun kullanmaya özen göstermek
4. Astlarının mesleki gelişimine önem vermek
5. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
6. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
7. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
8. Ekibi yönlendirmede etkin iletişim kurmak
9. Ekip yönetiminde idari ve teknik inisiyatif kullanabilmek
10. İşletme kaynaklarının kullanımı ve geri kazanım konusunda duyarlı olmak
11. İş yeri çalışma prensiplerine uymak
12. İş yeri hiyerarşi ilişkisine uygun hareket etmek
13. İş yeri prosedür ve talimatlarına uygun davranmak
14. Kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
15. Mesleki gelişim için araştırmaya istekli olmak
16. Risk faktörleri konusunda duyarlı olmak
17. Sorumluluklarını zamanında yerine getirmek
18. Tehlike durumlarında ilgilileri zamanında bilgilendirmek
19. Temizlik, düzen ve iş yeri tertibine özen göstermek
20. Vardiya değişimlerinde etkili, açık ve doğru şekilde bilgi paylaşmak
21. Yeniliklere açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
22. Zamanını etkin bir şekilde kullanmak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Telekomünikasyon Operasyon ve İşletim Sorumlusu(Seviye 5) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu, Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşların Meslek Standardı Ekibi

Recep DAYIOĞLU,	Rekabeti Geliştirme Analisti, İstanbul Ticaret Odası
Hayrünnisa SALDIROĞLU,	Danışman, DACUM Moderatörü
Eyyup ONAT,	Danışman, DACUM Moderatörü
S. Sedat TÜRKERİ,	Danışman, DACUM Moderatörü

2. Meslek Standardının Hazırlanmasına Katkıda Bulunanlar

Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.,	AVEA
İnta/Asur İletişim A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı,	İNTA/ASUR
Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Derneği,	MOBİSAD
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.,	TURKCELL
Tüm Telekomünikasyon İş Adamları Derneği,	TÜTED
Türk Telekomünikasyon A.Ş.,	TÜRK TELEKOM
Uydu Elektronik İletişim İş İnsanları Derneği,	TÜYAD
Vodafone Telekomünikasyon Anonim Şirketi,	VODAFONE

3. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

İlker ALTUNTAŞ,	Saha Yönetimi Kıdemli Uzmanı, Elektrik-Elektronik Müh., Türk Telekom İSTANBUL
Hazım Ahmet ARAFAT,	Türk Telekom Yeni Nesil Operasyonları, Uç Sistemler Uzmanı, Elektrik Elektronik Mühendisi. ANKARA.
Veysi ASLAN,	İnta/Asur İletişim A.Ş. Genel Müdür Yard., Elektrik-Elektronik Müh., DİYARBAKIR
Ali AYDIN,	Türk Telekom TOM Kıdemli Uzmanı, Elektrik Elektronik Müh. ANKARA.
Cemal ÇAKIROĞLU,	Türk Telekom İletim Uzman Müh. Elektrik-Elektronik Müh., İSTANBUL.
Selami KELEŞ,	Türk Telekom Teknik Fonksiyonlar Gelişim Uzmanı, ANKARA.
Ergün KÜÇÜKARZUMAN,	Türk Telekom Yeni Nesil Operasyonları, Uç cihazlar Sorumlusu, Telekomünikasyon Teknikeri, ANKARA.
Aziz Oktay ÖCAL,	Türk Telekom Santral ve NGN Uzman Mühendisi, Elektronik ve Haberleşme Mühendisi İSTANBUL.
Salih SAYDAM,	Türk Telekom Erişim Altyapı Operasyonları Yöneticisi, Elektrik-Elektronik Yük. Müh. ANKARA.
Ramazan SARAÇ,	Türk Telekom İletim Uzman Müh. Elektrik-Elektronik Müh., İSTANBUL.

İlker USTA,	Türk Telekom İletim Yöneticisi, Elektrik-Elektronik Müh., İSTANBUL.
Murat Bekir UYANIK,	Türk Telekom Erişim Altyapı Operasyonları Teknik Personeli, ANKARA.
Fatih UYSAL,	Türk Telekom Mobil Veri Platform Operasyon Müdürü Elektronik ve Haberleşme Mühendisi İSTANBUL.
Bülent YALÇIN,	Vodafone Bakım Çözüm Ortağı Yönetimi, Elektrik Mühendisi İSTANBUL.
Ali Kemal YILMAZ,	Türk Telekom Mobil Veri Platform Operasyon Kıdemli Uzmanı, Elektronik ve Haberleşme Mühendisi İSTANBUL.

4. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

Ankara Sanayi Odası (ASO)
Ankara Ticaret Odası (ATO)
Avea İletişim Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü
Bilgi Güvenliği Derneği
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
Çankaya Üniversitesi, Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Bölümü
Çankırı Karatekin Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Telekomünikasyon Ana Bilim Dalı
Devlet Personel Başkanlığı
Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)
Hak-İş Konfederasyonu
İstanbul Ulaşım A.Ş.
İstanbul Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Ulaştırma Anabilim Dalı
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Derneği
Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği
Telekomünikasyon Teknikerleri Derneği
Telekomünikasyon ve Enerji Hizmetleri Tüketici Hakları ve Sektörel Araştırmalar Derneği
Turkcell İletişim Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü
Tüm Raylı Sistem İşletmecileri Derneği

Tüm Telekomünikasyon İş Adamları Derneği
Türk Hava Kurumu Üniversitesi
Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü
Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)
Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (Haberleşme Genel Müdürlüğü)
Vodafone Telekomünikasyon Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

5. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Mustafa KARAŞAHİN,	Başkan (Yüksek Öğretim Kurulu)
Şeyhamit Ünal SARIBAŞ,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı)
Yusuf GÖÇMEN,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Edip TÜRKAY,	Üye (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı)
Erhan KÖKSAL,	Üye (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı)
Sinan KUŞÇU,	Üye (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)
Ahmet KARADERİLİ,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Nuran SENAR,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Mehmet KILIÇ,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Öznur YILMAZ,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Dilek TORUN ALACA,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Yaprak AKÇAY ZİLELİ,	Daire Başkanı, Mesleki Yeterlilik Kurumu
Gökhan YÜCEER,	Uzman Yardımcısı, Mesleki Yeterlilik Kurumu

6. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi, Başkan
Prof. Dr. Muzaffer ELMAS	Yükseköğretim Kurulu Temsilcisi, Başkan Vekili
Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU	Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi, Üye
Bendevi PALANDÖKEN	Meslek Kuruluşları Temsilcisi, Üye
Dr. Osman YILDIZ	İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi, Üye
Celal KOLOĞLU	İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi, Üye